ԼՈՅՍ
ՀԱՆԴԷՍ

Գ. ՏԱՐԲ | ՀՐԱՏԱՓ Գ.

ԹԻՒ Լ.Դ. 34 | 1877 | ՓԵՏՐՎԱՐ 9 ՀՈՐԵՔՇ.

ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ

ՀԱՐԹԻՒՅԻՆ ԿՐԻՄՆԵՐ

Ա.

Լերինք, սարեր, դաշտեր ու ձորեր կ'ողջունեն գարնան գալուստն. պայծառափայլ արեւոյն ջերմակէն ճառագայթներն երկրի խորերն կ'թափանցեն, հեզասիւդ զեփիւռն վերածաղկեալ ծառոց ոստերըն հաղիւ հաղ կ'շարժէ, հոս նաւրկիզ մը, հոն շահպուրակ մը, անդին յասմիկ մը եւ վարդ մը իրար պլլուած կ'ծլին ու կ'ծաղկին։

Ի վեր, ի վեր գան երկրի խաւարասլաց խորերէն կրիաներն, դլուխներն, կաթնեւ յարուխիւն կ'աւանդն իրենց վերեպլանա-

ներէն, պատաքնէն պս տռած, թեւերնէն արձակած, հոգերն ակռս ակռս են բացեր, արեւն ու լոյս, ծառ ու թուփ, դեան ու առուակն եւ իրենց աղաս ու անսահման ճեմարանները ողջունելու կուգան։

Արի՛ք ծոյլ եղբայրներ՝ կրիաներ ձեր դռներն են եկեր, գլուխնին խեցիէն դուրս են հաներ, արեւ, հող, ջուր, օդն մերն է, մեր աղատութիւնն իրաւունք է կ'ասեն... Վա՛յ մեր գլխուն որ կրիայի չափ ալ չարժիլ չենք գիտեր։

Բ.

Հա՛ խելօքներ տեսէք կրիան կ'Թռչի՞— իրաւ թէ սար ու լեռ, ձոր ու դաշտ նա ման կ'ուգայ, հով հով անտառներու եւ դով դով ջրերու քով հանդիստ ու դադար կ'առնու, հոս բոյս մի, հոն դալար մի, անդին պտուղ մի կ'տեսնէն, կ'ընտրին, կ'որոշեն կ'վազեն ու չեն հասնիր, բայց դարձեալ կ'չարժին եւ այս չարժման մէջ է իրեց կենդանութիւնն եւ աղատութիւնն, կ'ծեծուին, կ'քարկոծին, սակայն գլուխնին իրենց պզտի խեցիքաղաքին դրանց մէջ աղատ կ'Թողուն եւ բուռն ճգամբ կընդիմանան։

Շարժեցէ՛ք ծոյլեր, ճարտարորեցէ՛ք յուսահատներ, կրիաներ մեզի անցան... Վա՛յ մեզ որ կրիաներու չափ ալ քալել չենք գիտեր։

Գ.

Օդն հանդարտ, ձայն ծուն չկայ, լռիկ համայն բնութիւն, տեսէք մեր կրիաներ գլուխնին դուրս են հանել, ուշի ուշով չորս կողմերնին կ'դնեն, կ'քալեն ու կ'նման, առնն բան աչքով կ'կշռեն ու կ'չափեն, իրենցմէ մինչեւ վաթսուն տարեկան ապրող առնէն երիցագոյնն կ'համարուի եւ կրիաներու նահապետն, ասոնք թէ չատ ապրին թէ քիչ, թէ դանդաղ չարժին թէ արագ եւ թէ վաստակ, սակայն միշտ ապրելու եւ միշտ չարժելու մէջ են, եւ աթենացին գործաւոր սերունդ մի կ'կազմէ։

Շարժեցէ՛ք, ճարտարորեցէ՛ք մեծ մեծ խոստումներ, պատգամ եւ օրէնք սեղացողներ, առնն բանի խելք ու միտք հասց-

ընտրեցէք՝ կարդ ու կանոն պահողներ, դուք ալ ձեր գործերուն
ցոյց առէք, դանէ կրնա՞յ չափ ալ չէ՛ք չարժիր — :
Շարժեցէ՛ք կրիաներ . . . :

ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ

ԽԵ՛Ղ ԱՂՋԻԿՆԵՐ

(Շար. եւ վերջ տես բիւ. ԼԳ.)

Հայ երիտասարդաց ուղղած խօսքերուս մէջ ըսի թէ՝ ձեր ապագան մեռած է, իսկ ձեզ համար կըսեմ օրիորդք Հայոց՝ (չատ քիչ բացառութեամբ) ձեր ապագան մեռած ըլլալէն յետոյ՝ երբ մայր լինիք ձեր զաւակաց ապագան ալ ձեր լինելին հետ պիտի մեռնի եթէ նոքա ընտիր դաստիարակութիւն մը ձեռք չ'բերեն :

Դուք օրիորդք Հայոց, ձեր ընտրութեան մէջ չատ ու չատ սխալեցաք, ձեր անձն նորանորութեան զոհ առիք, ձեր ոգւոյ ազնիւ զգացումներն արտաքին երեւոյթներու եւ յոռետութեանց մէջ խղդեցիք, ձեր սրտի ազնուութեան ու անմեղութեան ներդաշնակութիւնն խանգարեցիք, ձեր խօսքի ուղղութիւնը, ձեր չարժումն, ձեր մտային կարողութիւնն, ձեր ազնիւ ձիրքերն եւ ինչ որ ձեր կենաց առաջին տարիներու մէջ ձեր վերայ կ'փայլէր եւ պայծառ ապագայ մը կ'աւետէր՝ ան ամենայն կորուսիք, եւ այժմ Եւրոպական հանդերձներով պատուհասատանք մի դարձեր էք :

Մի՛ խոժոռիք իմ դէմս, ալեւոր մի եմ, անկեղծութիւնս եւ Հայոց ընտանեկան կենաց զարգացման եւ վերանկնդանութեան վերայ ունեցած հրատորքը ձէրս խօսել կ'տայ այս ամենը, թերեւս ձեզմէ չատերն տակաւին ապուր մի եփել, ձեւել, կարել, կատակարել, սիրաշահել, չեն գիտեր, թէ եւ հապուիլ, աշխուիլ, սգնիլ, խաղալ, պարել, անհոգ կեանք անցնիլ, ծուլանալ, այս ամենն խիստ լաւ սորված են, եւ ատոնք Ազգին Մա՛յր պիտի լինին . . . :

Անհոգ օրիորդնե՛ր, պահ մի ուշարկեցէ՛ք, կարի վրան-

դաւոր եւ վախուկ ժամանակի մէջ կ'ապրինք, ձեր անհոգութեան եւ ձեռք առած անվարհուրդ ընթացքէ տոյժն խիստ ծանր կերպով պիտի կրէք։

Աստուծոյ, Ազգին Հայրենեաց եւ համայն մարդկութեան խիստ մեծ պարտքեր ունիք կատարելու, ձեր ընթացքն ձեր կոչման համապատասխանելու է. ծանրագին բեհեզներն, ընտիր հանդերձներն, զարդերն, անդամանդներն, հրապուրիչ ձեւերն չարժուններն, խօսքերն, չեն կարող ձեր ոգւոյն պահակերն, ձեր արտին դպացումներն պայծառացնել եւ առանձնելիք մայրական պաշտօնն վառաւորել։

Ձեր ղէմս եւ երեսի ամենէն վառաւոր զարդն է ամօթխածութիւնն, պարկեշտութիւնն, ծանրաբարոյութիւնն, ձեր սրտի ոգեկն երկիւղածութիւնն, բարեպաշտութիւնն ու առաքինութիւնն, ձեր ճակտի, ձեր դիմաց, ձեր չարժմանց մէջ պայծառափայլ պէտք է երեւին այսոքիկ, ձեր խոհականութիւնն պիտի առաջնորդէ իմաստուն կառավարութեան մը։ Եւ դուք այն առեն ձեր երջանկութեամբն ու առաքինութեամբն երջանիկ ու առաքինի պիտի ընէք երկրի ազգերն եւ ժողովուրդներն եւ ամենակալն Աստուած մեծ հաճութեամբ պիտի օրհնէ ու բարգաւաճէ ձեր սերունդն Հայրենեաց եւ Արքայութեան վառաց արժանաւորապէս անդամներ պատրաստելու։

ԾԵՐՈՒԿՆ ՀՐԱԶԵԱՑ

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ

ԽԱՌՆՈՒԱԾՔ ՄԱՐԴՈՑ

Բոլոր մարդոց մարմնակազմական զանազանութիւնն չը՞ կրգէ կլսաժնեն վերջին դարու կազմագէտք։

Ս. Խառնուածք ունեցողին դէմքը կարմրաւոր կլլայ եւ դուրսի, մազերն (դունչալ) կամ սեւամոյր, կազմութիւնն հաստատուն եւ անձնեայ, վիզը կարճ, մեռաւոր

կարողութիւնքը զօրաւոր և ամեն ատեան կիրքն ատակիկ և վառվռուն ։ — Ա. յս կազմուածքեան տէր եղողն պէտք է ղղուշանայ արեան դադրիչ բաներէն, հետևապէս ետ կենալու է ոգելից ըմպելիքէ և ջերմ ուտելիքներէ, բուսեղէն ուտելու է քանի մ ընելէն ։

Բ. Ջլային խառնուածք ունեցողին դէմքը նիհար ու ճերմակ և մարմինն չոր ու սեւաթոյր կըլլայ, բաղձանքները ատակիկ և ընդարձակամիտ, սեռութիւնը սուր և առւիտուր ։ — Թէ մտաւոր թէ մարմնաւոր դադրիչ բաներէն ետ կենալու է այսպիսին ։

Գ. Մաղձային կազմուածքն ունեցողն կըլլայ դեղնադէմ և սեւ աչուկի, դիւրամարս, կորովամիտ և կամակոր ։ — Ա. յսպիսիք ետ կենալու են տուիական դարձողութիւններէ, ոգելից ըմպելիքներէ և դադրիչ ուտելիքներէ, շատ ուտելէ և օրուայնի պնդութիւն առնող կերակուրներէ ։

Դ. Մաղձասային կազմուածքն ունեցողներն ալ կըլլան սպիտակամաշկ, անճնեայ և մտուտ, բայց անզօր, դըժուարամարս, բաղկերակն տկար, ձեռքերն ու ոտքերըն՝ ունին ու չրթունքներն՝ բազդատմամբ մարմնոյն մեծագիր ։ — Ա. յսպիսիք պէտք է մարմինին զօրացունեն մնեղէն անուշիչ ուտելիքներով, օդն առոյգարար տեղերը բնակելու և ժուժկալ լինելու են ։

Ա. յս խառնուածքներն ընդհանրապէս առանձին չեն տիրեր մէկուն վրայ, այլ արիւնայինի (Բ—Գ) հետ խառնըն կըլլինին ։ Եւ հասարակօրէն ջղայինն ու մաղձայինն իգական՝ և արիւնայինն ու մաղձայինն արական սեռին կը վերաբերին ։

Մարդուն հասակը կազմուածքեանը պէս կը բաժնուի՝ Ա. երախայութիւն, Բ. մանկութիւն, որ մինչ 2 տարին

է, Գ. տղայութիւն՝ մինչ յարբունս. Դ. երիտասարդութիւն մինչ 20—25։ Փոքրաւորութեան հասակ։ Ե. այրութիւն մինչ ի 60, Զ. ծերութիւն որուն կը յաջորդէ Է. մահ։

(Թարգ. ի Գամպէրե)
ՇԱՒԱՐՇ

ԿՐՕՆԱԿԱՆ

ԽՐԻՍՏԻՇՆԱԼԸՂԱԼ ՄԱՀՈՒՈՒ ՕԼՃԱՆ ՇՈՒՐՋԸԱՐ

Ազիզ մեղհեպիմը իւղերինե չոլ Պեօյուք փերհիզ էեամը մուգաննէնեպէնտե տիւշիւնմէք հէր վազըման դիւռատե վաճիպ վէ մուֆիւտ տիր։

Հէր դանդի պիր պօրմումդա էտա էմտիխիմիզտի պիր պեօյուք րահաթ վէ խայրէթ պուլտուդ։ Խոսի խըրիսթիանլըդ ադիզ տին ու մեղհեպիմը պիր քիանմաէն նէ՛ տիւրլիւ ազիզիկին թեմամլայի իճրասընը միւմանլեպ տիր։

Խրիսթիեանլըդ պիզիմ սեսաեթ ու բիճահը հայիմիզ իչիւն խայրլուճա նամազիհ ու էվամիրտե պուլտնաեօր «Մեվինիզ էհլիսիկերինիզի, գարնտաշլա՛ր, նամըզքի Հազրեթի Իսա Մասհանէնու վէ Թեսալեա Հազրեթլերի տաին սիզի սևմաի։ վէ սիզին էօմիւնիւզիւ միւմքիւն դըլտաղ նամուս ու իհթիսապըննըզը տաին Հըզը ու վիճայե էտէն հալընըզ ալ Ալահիւլ ազիմիւշշան տիր»։

«Իշլեմի՛ սէնին գօնշուն հաիսա սէնին սուրութընտա հարատընըզը հէր գանդի պիր ֆեյտե գալշու ալ չէյի քի սէն ախիրատէն կէօրտիյիւն հալտա խօշնուտա օլմաեաճա-

պըտըն » ։ Ալէլ ումուտ գալպիմիզի տիզդամ ու մերհամէթ վէ սայիր կիւղել ֆազայիլ տաւդուլարը իլէ թէճհիզ ու թէղլին էտէլիմ ։

Մա մաֆիի պիր քիմսէ քէնտի թէվէլլիւտ էթմայի մէզհէպի թէրք էտիպ տէ վէ պիր վագըթ սօնրա սայիր պիր մէզհէպ իլթիճա էտէպիլիր մի , քէնտի մէզհէպինէ սըզագ ու խուբուս իւղրէ խըտմէթ էտէմէզ իսէ տահա եէ֊նի աչինա օլաճաղը պիր տինէ նա՞սըլ խըտմաթը մաթլու֊պէյի պիլա դուսուր էօտէկէճէք տիր ։ Օլ գառար վա֊դըթտան սօնրա քէնտի մէզհէպի տալխինտէ՝ մէվճուտ դավայիտինի տահա գօյայճա անլաեատիլէճէյի թատիի օ֊լուտ վէ պինատէրին անլէրին հըճիզ ու իֆրատընտա կիթ կիտէ տահա գիւեատէ սուհուլէթ ՝ պուլունաճաղընա հիչ պիր վագըթ թէրէճճութա էտիլմէսին ։

Ամմահըն գուտրէթիպէյիւք տիւր , վէ հէր նէ գառար Անըն էնճիւղիի պիր քէլամընը թաֆսիլ ու թէֆսիրինէ պիր խնսան քէնտի քէնտինէ սաղիը նադուինէյի էզհան էյլէր իսէ , եինէ թէքմիլինէ պու հալի խնսանկյէթտէ մուաֆիգ օլամայուպ եաղընըզ , անա եադընըզը տէ֊րէճէսինի ապթըրսակիրը ։

Պիր առէմ քէնտի հէր պիր ուֆագ վէ մուհիմմ իշ֊լէրինի պու քէլամ վէ՝էվամիր իլէ թամամլադ էյլէսին , վէ տիկէր թարաֆտան քէնտինտէն գիւեատէ ադըլը օլսպ վէ գիւեատէ անլէրին թէքմիլ մանասընա ադըլ էրտիրմիշ օլանպարըն աթվալ վէ խանատաթը չիֆահիյէ վէ՝ եաֆօտ մուհարրէրէսինէ տըզդամ իւղրէ պուլունտուն ։ Պու թադ֊տիրատէ հիչ օլմազտա մանայի մէզքիւր ու չէեամիլէն զատի էթմիշ կիպի խօշնուտ պուլունաճաղը չօգ վագըթտա միւհ֊թաճ պիր քէյֆիյէթ օլմաեաճադ ուղը ։

Պունտան իլէ պէրատէր վէ հէր տայիմ , էկէր միւմ֊

քին իսէ պէհէր կ'ուն, վէ հօգատ եալընըզ վաղար վէ հօր-
թու կ'ունէլերի օլսուն Քիլիսէյի կ'ատիպ՚վազ ու նահիհաթ
ունինէյիպ վէ ճ'ուվիէ տէնատարան՚կ'ինի իպատէթաէ պու-
լունմազ էլղեմի ու մուդթէղի տիր ։ Տ'ին լաֆըը ճանա վէ
ֆիքրէ միլթէպպիդ եախօտ պաթըրնի վէ Ռէֆէպ լաֆըը
ղահիրի՚ատատ օլունատուղունատան՝ Քիլիսէյի կ'ինմէք ատլ
րուսում ու մէղհէպիյէաէն տիւչ'ունիւէպիվը իսէ տէ պու-
րուսում պիզ ի տէնիմիզատ թագվինէ էթմէյէ վէ տէնիմի-
զի պիզէ կ'ինի կ'ատէ զ'ուատատ սէվմէրմէյէ պէրթճի վէ
կ'ուղէլ պիր վասըթա տըր ։

Պիր նատաթ ինէ պէնի պէչէրատէ իսթիվաֆը մէղհէպ
պիր այնի քէլամը դաւամի իլահինէն թէֆախրաթը իսթի-
լաֆընատան իչէրի կ'ինկով վէ օ դավմ քի քէնատ զէքթավէ-
թի թաալիյէտինէն իւսթիւնկ'իւիւ ինէ օ թէֆախրաթը պի-
ատաէ էթրաֆ ըճա՚զատի էթմիշ իսէ քէնատ մէղհէպի
Ա'լահընն վուննարընա պիտատաէ ատագընն պիր պէրրատ չէշ-
մէ կ'ինի պ'իտատաէ հայաթպախշ վէ գուվվէթլի տիր ։

Պիր չայ քէնարընատ վատխատն պիրի տիւչ'ունէ իսէ
գավզատա թուքատուղ վէ անատէն ևիւղ ի'ունէ պիր թօղաթ
տըր իչէն տէր հալ տիկէր ևիւղ ի'ունիւ չէվիրմիշ վէ պիր
թօղաթա տատա նայիլ օլմուշ իսէ տէ պուննու միլթէադիպ
տիւչ'ունէնինի չայըն տէրունէնէ աթուպ իսթիղրադընը մու-
ճ'իպ օլմուշ տուր ։ Սէպէպի սիւալ օլունատուդատա « Ինճիլ
պիր տաէմ ևիւղիւմիւղէ թօղաթ վուրտուղունատա տիկէր
ևիւղիւմիւղիւ չէվիրմէք էմր էթմիշ իսէ՚տէ պուննատան սոն-
րատ տախի նէ՛ ատախաճապըմընը պէտատ էթմ'միշ տիր » տէ
միշ ։

Իչթէ մէրգում վատխատ տախի քէնատ վէ քէնատ
չախսինէ մախատուս թէֆախրաթընը պու իլղահաթ ի'ն է
տէրատ ու ի'ղիատաէ էթմէք իսթէմ'միշ տիր ։ Լաբին պու իլղա-

Համբըն Ռ՛ևթապը Շեղևիֆ քեղամինըն Թէֆթևրաթը Հապը-
ԴԸյէսևնէ տապան տապան պըտաևյէթի տաԽի աեան
ու պէտիտար տըր ։

Ջէքեավէթի Թապևյէ լսֆպըմըզտան իսէ մաղսէտ
չու տուր քի պևր ատէմ քէնտի ֆևզրինի պէր էյէսին,
եանի, չէօյէ սէօյէէեվիմ, Ռ՛ևթապէնի Շեղևֆէնին
Թէքմիլ Թէֆթևրաթընա էտէպևվմէք իչևն ուլում ու ֆիւ-
նունու միւֆէտեվևւ միւնևֆէ Թօխուսմարընըն մուհաֆա-
զասընա սայ ու իպտամ էթմէտէն կէրի գալմասըն ։

Ուլում ու ֆիւնունն սայէսինտէ վէ Ալլահըն լութֆու-
նու տիկէեերէք Հայատտանեայց Րէսուվկէ Ազիզ Քևլիսեմի-
դին մեզհէպևնտէ պուլունտուղումուզ պևիմ իչևն նէ՛ ա-
իմ պևր նէյմէթ օլտուղունու անլաեուպ վէ պևր ան էվ-
վել պու նէյմէթտէն կէրէյի կևպի խաթիֆատէ էտէճէյիզ ։

——

Ա Զ Գ Ա Յ Ի Ն

ՊԱՅՏՈՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Յայտնի է թէ անցեալ տարւոյ դեկտեմբերի մէկին վանայ մէջ պատահած սոսկալի հրդեհն ինչ տասիճան աղետաբեր եղաւ տեղւոյն Հայ ժողովրդեան՝ նեղմտեան և բարոյական մեծամեծ վնասուց ենթարկելով զանոնք. մինչև անդամ Եկեղեցեաց և դպրոցաց դռներն գոցուած են ասօր, և վանայ հասարակութեան ներկայն և ապագայն յուսաբեկ թշուառութեան մէջ ինկած, այնպէս որ եթէ աղգովին օգնութիւն չհասնի, հետևանքն անպարագրելի է ։

Կեդր. վարչութիւնն իւրայ այս սղտալի վիճակին ճըշ-

դուխիւնը պաշտօնական կերպիւ ստուգելով, բարեհնամ կառավարութեան վերաբերեալ անօրէնութեանց դադարումը հաստատելու համար արժան եղած ջանքն ընելէ ետև, այս անգամ որոշեց հանգանակութիւն մը բանալ մայրաքաղաքիս մէջ, օգնութեան Մանուժողով մը կազմելով հինգ անդամներէ բաղկացեալ, որք են՝

Սիմէն պէյ Մաքսուտեան
Յակոբ էֆ. Նորատունկեան
Յակոբ » Փազաղեան
Յովհաննէս » Խաչեան
Միքայէլ » Յակոբեան

և նախագահ կարգելով Ամեն. Տ. Խրիմեան Սրբազանը։

Սոյն Մանուժոլովոյ պաշտօնն սկսաւ ըլլալ հանգանակութիւնքն արդիւնաւորել, դրացած արդիւնքը դանձել և զայն իւր նպատակին հասցնելու համար պէտք եղած միջոցները խորհրդակցութեամբ անօրինել ըստ արժանւոյն։

Արդ՝ նկատ. վարչութեան սոյն որոշումը հարկ դատուեցաւ ներկայիս հրատարակել ի գիտութիւն ազգայնոց, և հրաւիրել բոլոր բարեսիրտ ազգայինքն՝ որ իրենց ողորմութեան կամաւոր տուրքը չզլանան յօգնութիւն վաստրականի հրկիզելոց, և իրենց նպաստներն վուճան յանձնել մի միայն վերոյիշեալ Մանուժողովոյ անդամոց, որոց յատկացած է գանձել նուիրատուութեան դումարներն արձանագրելով յատուկ ժապաւինեալ տումարի մը մէջ, որ վաւերացեալ է Պատրիարքարանէն։

2 Փետրվար 1877

կնիք

Ի Պատրիարքարանէս Հայոց

Ազգ. Պատրիարքարանի

Կ. Պոլիս

—

ՊԱՀԱՊԱՆԱՆ
ՎԱՐԴԱՆ ԱՂԱ ԵԱՂՇԻՊԵԿԱՆ

Յա հաւեալ ի բարւոք ծերութիւան՝ ի հասակի 98 ամաց, հանդեաւ խաղաղութեամբ ի Տէր։

Ծերունազարդ հանդուցելոյս յուղարկաւորութեան ոչ այլ հանդէսն կատարեցաւ երկուշաբթի օր իւսկիւտար Ս. խուչ եկեղեցին հանդիսաւոր պատարագ Տ. Մեսրովբ Ս. Արքեպիսկոպոսի Խրիմեան։

Եաղչիպէկեան Աղնուատոհմ Գերդաստանին հինաւուրց նահապետն և բարեպաշտօրէն Հայրն էր վարդան ազան, հարկ մի, որ իւր երկիւղած, հեզաբարոյ, աշխուժ և հրաշ բնաւորութեան համաձայն ընտիր դաստիարակութիւն մի առած էր իւր զաւակաց, և իւր մեկ դարու կեանքն բարեպաշտօնութեամբ և առաքինութեամբ արդիւնաւորած դիմեր ճանչցողներուն սիրոյն ու համակրութեան արժանացած, բազմաթիւ կարօտեալց ձեռնտու եղած էր՝ աշխարհի մէջ վատակածն երկինց մէջ դանձել փափաքելով։

Ի՛մպիմեամբ առաքինասարք հանդուցելոյն հանդիսաւոր վաստաց պաքսայութեանն Ազատոյ և իւր բարեժառանգ զաւակաց երիսր և անվիշտ օրեր։

ԳԻՐԹԱՍՑԼԸ—ԳԱՍԵՊՆ

(Լոյսըն ԼԳ· իճն Ցիւսխեսիճուեն պագըյյե վե խիրամ)

Պիզիմ օրաաա պուլունատուղումուղ բաղար կիւնիւ Քիլիսէյի չերիֆուե Թարիդլերինէ տէվամէթմէլերինի նա֊սիհաթ վէ քէզալիք օլ կիւնիւ անլերատէն միւֆարագաթ էթաէյիմիղ վադըթաա եինէ այնի նասիհաթ ու Թէշվի֊գաթը իրթա էթմէք իչիւն Թորդումեան մէքթէպինէ ճէմ էաերէք պիւթիւն էհալիյե պիր դըթա նուֆթ իրաա էթ֊միշիղ տիր ։

Հադդ Թէալեա ձէննաթը Հայը լաեէմուֆ ու լայէղէշ Գիրմաատը միլլէթաաշլորըմըզա դուվվէթ վէ Թէվֆիղա֊Թը սամեատանիյէսիյն էքսիք էթմեյե , վէ անլերինճահո ու իդաատաթը հեր նէ գաատար քէնատի աղամէթի չանը լին տինաէ ճիւղվի պիր չեյ աաա էտիկիր իսէ տահա դիեա֊տէ Թէրֆի վէ քէսալ Թարադդըեա նայիլ էյլէյե , վէ կէ֊ըէք քէնատի վէ կէրէք ումումի վաֆան վէ միլլէթին խայ֊ըը ուղրունաա էքսիքլերի պու կիւղել վէ գըյմէթսիղ ի֊լիմ վէ մէարիֆ վէ Թէրպիյե Թօխուդլարընատան հեր պի֊րինին եէրինէ իւչ , պէշ վէ եիւղ մէյա եէթիչտիրե վէ զէմանը գայիլ զարֆընատա , պու մեյլերը իլէ անլերին գալըլերինի Թէսրիր վէ ֆէնատի չան ու չէվքէթի Բապա֊նէյէինի անլերին աեալ ու էվլատը հիւանիւ ախլաղ ու Թէրպիյէսինատէ միւսԹէպան գըլա ։

Ներ վէ կէօք ձէննաթը հադդ Բապպիմիղ հաղրէթլե֊րինին տիր · վէ քիմքի պու ուիւնեատաա եաշամադ իսԹեր իսէ պիր ան էվլել քէնատի ֆէքրինի Բապպըն նուբույյա Թէնվիր էթմէլի տիր , իրմ ու Թէրպիյէ յի հեր չէ յատէն պի֊եատէ սէվմեյի տիր ։ Օլ աատմ֊քի իրմ ու Թէրպիյէ յի տիս֊չիանմէղ քեաչքի պու ուիւնեատաա հիչ Թէվվիա էթմէյէ

խոր, վէ եսիօտ քեաչքի քէնտի եկվմկյե էքմեք վէ սու վէ սայկը լէվազիմոթը ճեմանկյէնտէն վազ կէչէ խոր թա օլ տադիղ էյե դատար քի պու տիւնեանըն վէ պիւ-թիւն տիւնեալարըն Սահիպի մութլադըն էն պէօյիւք էմ-ըի թէրպէյե վէ կիմ, վէ եալընըզ հիւնիւ թէրպկյե վէ ֆիւնիւն ու մէարիֆ օլտուղունու բանա ֆէհմ էտիպ անա կէօրէ՝ միւթթէկաղը մէսլէք ու հարաքէթ օլա խոր։

—

ԺԱՄԱՆԱԿԱԳՐԱԿԱՆ-Ք

ՄԻՏՀԱԹ ՓԱՇԱ

Տաճկական թերթերէն մի քանին տակաւին իրենց ամբաս-տանութիւններըն կ'չարունակեն ընդ դէմ նախորդ Եպարքոսի, որոյ անակնկալ պաշտօնանկութիւնն եւ տարադրութիւնն կրնայ կոչուիլ աւելի վոհաբիւնութիւն քան թէ պատիժ։

Մայրաքաղաքիս թերթերէն ոմանք կ'հաւատան թէ՝ քըն-նութիւններ կըլլան Թագուն եւ անդրծադրելի ծնօցած չարամը-տութիւն մի երեւան հանելու, որ նենգութեան եւ դաւաճա-նութեան կ'առաջնորդէր, եւ ըստ ոմանց արդէն աւելն քան յայտնուած ու պարզուած էր Միտհաթ փաշայի աքսորման ժա-մուն։ Մեք այս խօսուածներէն տակաւին չկարացինք հնդրիլ տե-ղեկութիւն մի ձեռք բերել եւ աւանդել ապագայ պատմու-թեան, սա ճշմարիտ թէ՝ այժմ Միտհաթ փաշա կատարեալ ծըպ-տանալ կերպարանօք ի Նափոլի կ'պտնուի։

—

ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՔ

ՍԵՐՎԻՈՅ ԵՒ ԳԱՐԱՏԱՂԻ

Ր. Դրան եւ Սերվիոյ մէջ ձեռք առնուած հաշտու-թեան միջոցներն եւ դիւանագիտական բանակցութիւնք թերեւս արդիւնաւոր հետեւանք մի յառաջ բերեն եւ խա-

զաղութեան գաչն հաստատանն , եթէ Ռուսիոյ իշխանա-
վարութիւնն իւր արտաքին յարաբերութեանց հակա-
ռակ ներքին յատակագիծ մը պատրաստած չըլլայ և
Պէլկրատի Զէյինէյի հպատակ իշխանութեանց անձնասի-
րութիւնն , փառասիրութիւնն չ'գգուէ ու չ'շոյէ և նոյա
երևակայութիւնն ու խանդն արքայական թագեր անեղ-
ծագործելու աստիճան չ'վառէ ու չ'բորբոքէ :

Բ. Դրան առաջարկութեան համեմատ Սերվիոյ կողմանէ նշանակեալ լիազօր գործակատարն Պ. Քրիսթիչ և Մօթիքօ, անդամք Պետական խորհրդոյ , ուղեկցութեամբ Պ. Ռաքսիքի , որ թարգմանչի պաշտօն ունի , և երկու քարտուղարաց երկուշաբթի օր ի մայրաքաղաքս ժամանեցին և ուղղակի Բարձր· Մեծ—Եպարքոսի և արտարին գործոց պաշտօնէին հետ տեսակցեցան :

Կ'հաւատան թէ պաշտօնական բանակցութիւնք երեկ սկսուած են և Բ· Դուռն յօժարութիւն ցոյց կ'ուսայ խաղաղութիւնն կնքելու իսկ չափաւոր պայմաններով . նոր ամրութիւններ չ'շինել , Սերվիոյ բերդերուն և ամրոցներուն վերայ Սերվիական դրօշակին հետ Օսմանեան ալ ի միասին պարզել , երկրին մէջ եղող Բրիստոնեայ և Հրեայ ժողովրդեան հաւասար իրաւունք տալ : Զենք դիտեր թէ Սերվիա այս պայմաններն ալեսի ընդունի՞ և թէ դարձեալ պետի խնդրէ փոքր Զվօրնիկը երեն տալու :

Դարաւոյ Նիքոլիա իշխանն ալ իրրև հաշտութեան հիմունք Սև լերին տրուելիք մաս մը հողին սկըզբունքն ընդունած ըլլալն տեսնելով յանձն առած է Բ. Դրան հետ բանակցութեան մտնել , միայն թէ կ'խընդրէ եղեր որ այս բանակցութիւնն Վիէննայի մէջ կատա-

*բուի սակայն կ՚հաւատան թէ Բ. Դուքն Պոնիոյ Սէ-
բաչէլօ մայրաքաղաքը կամ Ալպանիոյ Շքօտրա մայրա-
քաղաքին աւաչարկելը է բանակցութեան տեղի։*

—

ՌՈՒՍԻԱ

*Կորչաքով իշխանին Եւրոպիոյ մեծ տերութեանց դէմ
կած չբնաբերականէն ի վեր Բեդրապուրկի դահլիճի մէջ
նշանակութեան արժանի քաղաքական բան մը պատահած
չէ. Զօրավար Իգնաթիեվ ի Բեդրապուրկ ժամանեց և կայ-
սեր ականչ ի վար շատ բաներ խօսեցաւ, Թուրքիոյ վե-
րայ ողբեր յօրինեց և դեսպանախորհրդի ապարդիւն և-
լեց վերայ ծախ զարնելով՝ Միհտհաթ փաշայի չուտափոյթ
և անակնկալ անկումին ի նմանէ պզտի վրէժ մը լուծած
ըլլալուն վերայ ղպատած խնդութիւնն արտայայտեց։
Զարն Բիչնեվի բանակին այցելութիւն ընելու՝ բանակն ալ
զկայսրն դիմաւորելու պատրաստուեցան, սակայն բանա-
կին մէջ ճարակած հիւանդութիւնն Զարին տակիք այցե-
լութիւնըն արգիլեցին և թերևս իւր այս այցելութիւնն
բանակին ապաքինման ժամուն Թողուց։*

*Ռուսիոյ պինուրական ահեղ պատրաստութեանց հետ
առ այժմ համընթաց կ՚ադործեն դիւանագիտական բանակ-
ցութիւնք, Կորչաքով իշխանին չբնաբերականները դրելու
պատեհ առիթին և դէպքերն ձեռքէ վախցուցած չէ,
դեսպանախորհրդի չինած հանգոյցն և օրակն կուզէ Եւ-
րոպիոյ մեծ Տերութեանց վիզն անցնել և առ ինքն քար-
շել, մեծ հաւնելութեամբ վերջին չբնաբերականին պա-
տասխանն լսելու փափաքանօք կ՚ինայ. սակայն թէ ի՞նչ
պատասխան պիտի ընդունի և թէ պիտի կրնայ Եւրոպիոյ*

մեծ Տէրութեանց հետ կատարեալ համաձայնութիւն մը յառաջ բերել— ասիկայ տակաւին բացորոշ յայտնի չէ, մեծ Տէրութեանց խորհրդարաններն սորա պատասխանն տալէ յառաջ Ալեքսեեան խնդրոյն լուծման նկատմամբ իրենց բռնելիք ընթացքին և շարժուձեւին խորհելու նիւթ ըրած են. սակայն կրնայ ըլլալ թէ Ռուսիոյ ի վեր հանած այս կամ այն առարկութեանց վերայ մեծ Տէրութեանց ոմանց մէջ համամտութիւն մը գոյանայ կամ կ. Պոլսոյ դեսպանախորհրդի առաջարկութեանց մէկ մասին դործադրութիւնն տակտոզական և անհրաժեշտ ըլլալը համակամութեաւթ որոշուի, կամ մեծ Տէրութեանց ոմանց մէջ համաձայնութիւն մը հաստատելով երկդիմի կամ անորոշ պատասխան մը գրուի Կորչաքովի ընդաբերականին և Ռուսիա միայնակ թողուն, կամ Թուրքիոյ և Ռուսիոյ մէջ չեզոք մնալ յայտարարեն և թէ եւրոպիոյ ընդհանուր խաղաղութիւնն անվրդով պահելու համար համաձայնութեամբ և հաշտարար ոգւով վերջնական լուծում մը տան այս ամենուն։

Պանտըմանան զագեթամըզ հէյկէթի թահրիրիեէ-սինէ իրսալ զըլընան իքի զրթա մէքթուպ վէ թէչկէռա-թը մուհարրէ հազդընտա հիճապ խոէն մու-թալաաթը պու կիւնքի նիւսխէմիզին էրքի միւսաատէ էթմէմիյինտէն պիւդ ղարուր ճումհա իրթէսի կիւնքի նիւս-խէմիզէ թէէխիր օլունմուշ տուր։

ՏԷՐ—ԹՈՓԱԳԻՐ
ՀՄԱՅԵՆԱԿ Ծ. Վ. ԴԻՄԱՔՍԵԱՆ

Կ. ՊՕԼԻՍ
ԲՏՊԱՔԱՆՆԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՑՑ
Եկեղի գաբու Գումսալ փողոց թիւ 200